

Europejski Fundusz Inwestycji Strategicznych jako narzędzie wsparcia inwestycji w Polsce

Plan inwestycyjny dla Europy i ustanowienie Europejskiego Funduszu Inwestycji Strategicznych (EFIS) są szansą na przezwycięzenie niekorzystnych tendencji gospodarczych w Europie, zwłaszcza znaczącego spadku poziomu inwestycji. Polska była aktywnym promotorem takiego kierunku odpowiedzi na problemy inwestycyjne w UE i wspiera KE w działaniach dotyczących realizacji *Planu*. Obecnie toczą się negocjacje między Radą UE, KE i Parlamentem Europejskim nad projektem rozporządzenia ws. EFIS. Utworzenie funduszu ma nastąpić planowo do czerwca br. Efektywność i realne wykorzystanie funduszu będą uzależnione zarówno od ostatecznego kształtu negocjowanych rozwiązań, jak i od jakości i właściwego przygotowania projektów.

Polska przygotowuje krajowe struktury do współpracy z Komisją Europejską i Grupą Europejskiego Banku Inwestycyjnego (EBI) w zakresie praktycznego wykorzystania *Planu inwestycyjnego dla Europy* w celu pobudzenia inwestycji w Polsce. Przewidziane są różne modele zaangażowania. Będzie to zarówno dość proste finansowanie lub gwarancje na poziomie pojedynczych projektów o charakterze infrastrukturalnym, jak i finansowanie poprzez tak zwane platformy inwestycyjne. Platformy mają umożliwiać finansowanie grup projektów realizowanych na danym obszarze lub w danym sektorze z udziałem EFIS. Zgodnie z założeniami, bardzo ważną rolę będą miały do odegrania krajowe banki rozwoju oraz inne instytucje o podobnym charakterze. Polska wykorzysta w tym celu instytucje zaangażowane w program „Inwestycje polskie”, czyli państwowy bank rozwoju, którym jest Bank Gospodarstwa Krajowego (BGK), a także spółkę Polskie Inwestycje Rozwojowe (PIR S.A.).

BGK zwiększy finansowanie infrastruktury poprzez kredyty czy gwarancje, a także dostęp do finansowania MŚP w modelu gwarancji portfelowych.

Zmiany w modelu operacyjnym PIR usprawnią system finansowania projektów inwestycyjnych w Polsce. PIR S.A. będzie zarządzała funduszami inwestycyjnymi o wartości 6 mld złotych. Utworzenie przez BGK i PIR funduszy, których zarządzanie zostanie powierzone PIR pozwoli zwiększyć potencjał finansowania projektów dzięki wykorzystaniu mechanizmu dźwigni finansowej w stosunku do aktywów każdego z tworzonych funduszy.

Środki BGK i PIR, o łącznej wysokości do 8 mld euro, będą mogły być wykorzystane na finansowanie projektów mogących uzyskać wsparcie ze strony EFIS. Środki te będą zwielokrotnione poprzez przyciągnięcie kapitału prywatnego, wykorzystując mechanizm dźwigni finansowej. Przyczynią się one w ten sposób do praktycznej realizacji *Planu inwestycyjnego dla Europy*.

Plan inwestycyjny dla Europy przewiduje wsparcie zarówno dużych inwestycji infrastrukturalnych, jak i sektora małych i średnich przedsiębiorstw. Obecnie rozważane są różne modele, w ramach których takie wsparcie mogłoby zostać udzielone w Polsce. Niewątpliwie jednak kluczem będzie dobre przygotowanie projektów, jako że polscy projektodawcy będą konkurować o finansowanie w ramach EFIS z podmiotami z pozostałych państw europejskich, a decyzję o przyznaniu gwarancji UE będzie podejmował niezależny Komitet Inwestycyjny, który zostanie utworzony przy Europejskim Banku Inwestycyjnym.

Zgodnie z obecnymi założeniami, aby kwalifikować się do wsparcia z EFIS projekty będą musiały spełnić m.in. następujące kryteria: zgodności z polityką UE (w tym z zasadami pomocy państwa); rentowności i technicznej wykonalności; dodatkowości oraz maksymalizacji uruchomienia kapitału prywatnego. Projekty mają też wspierać jeden z następujących celów: rozwój infrastruktury; wsparcie i rozwój badań naukowych oraz innowacji; inwestycje w kształcenie i szkolenie, zdrowie, technologie informacyjno-komunikacyjne; rozwój sektora energii; zapewnienie wsparcia finansowego dla przedsiębiorstw do 3 tys. pracowników, zwłaszcza MŚP.

W ramach EFIS, dla wsparcia finansowania inwestycji spełniającej ww. wymogi, oferowane będą m.in.: pożyczki EBI, gwarancje, regwarancje, instrumenty rynku kapitałowego, dowolne inne formy instrumentów finansowania lub instrumentów wsparcia jakości kredytowej, udziały kapitałowe i quasi-kapitałowe. Z założenia instrumenty te posłużą wsparciu inwestycji o wyższym profilu ryzyka niż te realizowane przez EBI w toku jego normalnej działalności. Instrumenty kapitałowe pozwolą EBI na angażowanie swoich środków w fundusze inwestycyjne oraz udzielanie finansowania quasi-kapitałowego, na przykład pożyczek na projekty innowacyjne, których spłata będzie uwarunkowana przyszłą rentownością projektu.

W oczekiwaniu na utworzenie EFIS niezbędne jest już teraz rozpoczęcie procesu przygotowywania przez polskie podmioty projektów, które mogłyby ubiegać się o finansowanie w ramach tego instrumentu. To szansa dla polskich projektodawców uzyskania nowych możliwości wsparcia inwestycji.

Działania, zarówno KE, EBI, jak i po stronie polskiej, obejmować będą także wsparcie inwestorów, w procesie przygotowania i składania projektów. W Polsce instytucjami, które mogą pomóc potencjalnym projektodawcom na etapie przygotowywania projektów, w tym strukturyzowania ich finansowania, są BGK oraz PIR S.A. KE przewiduje w ramach drugiego filaru *Planu inwestycyjnego dla Europy* utworzenie Europejskiego Centrum Doradztwa Inwestycyjnego. Polska popiera utworzenie takiego centrum, wskazując jednocześnie, że powinno ono działać w maksymalnie możliwym stopniu w sposób zdecentralizowany, tak aby usługi doradcze były świadczone jak najbliżej miejsc, w których tworzone będą projekty.

Informacje dodatkowe:

Plan Inwestycyjny dla Europy został przyjęty przez Komisję Europejską w dniu 26 listopada 2014r. (na etapie projektu występował pod nazwą *Planu Junckera*). Stanowi on próbę odpowiedzi na aktualne problemy, z jakimi zmagają się europejska gospodarka: słaby wzrost gospodarczy, wysokie bezrobocie (szczególnie wśród osób młodych), niepewne perspektywy długoterminowego wzrostu gospodarczego oraz spadek konkurencyjności.

Plan opiera się na trzech podstawowych filarach, jakimi są: utworzenie Europejskiego Funduszu Inwestycji Strategicznych (EFIS) jako bazy finansowej Planu, zapewnienie wsparcia technicznego dla inwestorów oraz poprawa otoczenia regulacyjnego w celu stworzenia lepszych warunków do inwestycji w UE, w tym eliminacji barier utrudniających realizację przedsięwzięć inwestycyjnych. W zamierzeniu KE utworzenie EFIS ma doprowadzić do wygenerowania inwestycji o wartości co najmniej 315 mld euro w latach 2015-2017.